

**ĐỒNG ĐI CÙNG
ĐỨC CHÚA TRỜI**

Ấn Phẩm Số 24-16 | TẠP CHÍ PHÁT HÀNH HÀNG THÁNG | 04/2024

WWW.TIENGNOICUALETHAT.VN

SỰ SA NGÃ CỦA TÂN VƯƠNG

Trần Hồng Ân, M.Div.

Trong đời sống thường ngày, khi nói ai đó “sa ngã,” chúng ta hiểu ngay rằng người ấy đã rơi từ một vị trí tốt đẹp xuống cảnh tồi tệ, đáng tiếc. Cũng vậy, “sa ngã” mô tả việc A-đam và Ê-va phạm tội trong Vườn Ê-đen khi họ vừa mới được ban cho vương quyền trên vương quốc thọ tạo của Đức Chúa Trời. Sự sa ngã của tân vương này không chỉ dẫn đến hậu quả riêng cho họ, mà còn kéo theo sự đổ vỡ cho toàn thể nhân loại và muôn loài thọ tạo mà họ cai trị.

Trước chương 3 của sách Sáng Thế Ký, bức tranh tạo dựng của Đức Chúa Trời là vô cùng tốt đẹp. Thế giới này được gọi là “rất tốt lành,” trong đó con người được dựng nên theo hình ảnh Chúa, được mời gọi sống trong mối tương giao mật thiết với Ngài và quản trị muôn vật dưới quyền Ngài. Tuy nhiên, chương 3 đánh dấu bước ngoặt đen tối: tội lỗi bước vào, hủy hoại tương quan giữa con người với nhau, giữa con người với Đức Chúa Trời và với muôn vật. Từ đây, một “cuộc đụng độ” giữa vương quốc ánh sáng và vương quốc tối tăm bắt đầu. Mọi sự tốt đẹp dường như bị gián đoạn, nhưng ẩn sâu trong bi kịch này lại lóe lên hy vọng: dòng dõi người nữ sẽ “giày đạp đầu” con rắn (3:15), mở ra con đường cứu chuộc cho nhân loại.

Bài viết này sẽ đi sâu vào Sáng Thế Ký 3, khám phá “vòng lặp của tội lỗi” (năm bước: nghi ngờ, lừa dối, bất tuân, hổ thẹn, hủy diệt), song song với việc nhận diện những hứa hẹn từ Đức Chúa Trời về sự giải cứu. Qua đó, chúng ta sẽ thấy rằng tội lỗi kinh khiếp thế nào, nhưng ân điển của Chúa còn lớn hơn thế.

VÒNG LẶP TỘI LỖI VÀ SỰ PHÁN XÉT CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI

Vòng lặp này không được xem là cách giải thích duy nhất cho sự sa ngã của tân vương. Nhưng được dùng để giải thích phần nào về sự sa ngã.

1. Nghi Ngờ (1-5)

Hành trình sa ngã không khởi đầu bằng sự bất tuân lập tức, mà trước hết là sự nghi ngờ. Con rắn - kẻ được mô tả là “quý quýet hơn mọi loài thú” - đã không ăm ỉ xông vào, nhưng “rì tai” Ê-va: “Có thật Đức Chúa Trời phán ... ?” (3:1). Nó dùng một câu hỏi mập mờ, gieo vào lòng Ê-va mầm mống nghi ngờ về Lời Chúa.

Nghi ngờ lời của Chúa: “Ngài có thật đã cấm...?” Ở đây, Sa-tan bóp méo mệnh lệnh của Chúa, khiến Ê-va nghĩ rằng Chúa hà khắc hơn thực tế.

Nghi ngờ sự khôn ngoan của Chúa: Khi kéo dài cuộc trao đổi với con rắn, Ê-va dần xa rời

ý nghĩa nguyên thủy của lời Chúa. Lời phán của Đức Chúa Trời không còn rõ rệt là “ăn thì chết,” mà bị che mờ bởi suy luận: “Biết đâu sự khôn ngoan có thể biến ta thành giống Đức Chúa Trời?”

Nghi ngờ đường lối Chúa: Rắn còn gieo ý rằng Chúa đang “giấu” điều tốt nhất khỏi Ê-va: “Chẳng chết đâu, nhưng mắt người sẽ mở ra, người sẽ như Đức Chúa Trời” (3:4-5).

Từ đó đến nay, con người lặp đi lặp lại “bài học” nghi ngờ này. Ngay cả các môn đồ khi ở trên thuyền giữa cơn bão cũng nghi ngờ Chúa Giê-su (Mác 4:38-40), Phi-e-rơ nghi ngờ rồi chối Chúa (Giăng 18:17-27), Tô-ma nghi ngờ sự phục sinh (Giăng 20:24-29). Điều đáng tiếc nhất là, thay vì đem mọi hoang mang đến với Chúa, chúng ta lại đi nói chuyện với kẻ thù về chính Chúa. Song tạ ơn Chúa, Chúa Giê-su - “A-đam thứ hai” - đã thắng cám dỗ trong hoang mạc (Ma-thi-ơ 4:1-11), Ngài cho chúng ta gương mẫu và năng lực để chiến thắng nghi ngờ.

Theo một góc độ khác nghi ngờ có thể không phải là mấu chốt cho sự sa ngã. Vì kể cả người nữ có tin tưởng vào Đức Chúa Trời đi nữa, nàng vẫn có thể chọn ăn trái cấm vì ý chí tự do. Vì A-đam phạm tội không phải vì nghi ngờ Đức Chúa Trời mà là vì ông nghe theo lời vợ mình. Điều này cho thấy nghi ngờ có thể chỉ bổ sung hay trở nên một trong các tác nhân có thể gia tăng sự không vâng lời của cặp đôi tân vương. Hiển nhiên mọi sự đổ vỡ của các mối quan hệ không thể thiếu sự nghi ngờ, không tin tưởng lẫn nhau. Nhưng sự nghi ngờ không thể là nguyên nhân duy nhất cho sự đổ vỡ trong câu chuyện này.

2. Lừa Dối (6)

Bước tiếp theo trong vòng lặp tội lỗi là sự lừa dối. Khi lòng đã chao đảo bởi nghi ngờ, con người dễ dàng bị Sa-tan “dẫn dụ.” Ê-va bị lôi cuốn trước trái cấm vì vẻ ngoài: “Người nữ thấy trái của cây đó bộ ăn ngon, đẹp mắt.” Sự cám dỗ của Sa-tan luôn đánh trúng ba nhu cầu cơ bản của con người:

Nhu cầu ăn uống, thỏa mãn xác thịt: Trái ấy “tốt cho thức ăn.” Dầu ăn để sống là chính đáng, nhưng Sa-tan biến nó thành “sống để ăn,” đẩy con người vào chiều hướng phục vụ “cái bụng” hơn là vâng phục Chúa.

Nhu cầu được khen ngợi, công nhận: Trái ấy “đẹp mắt,” gợi lên ham muốn được thỏa mãn niềm vui nhìn ngắm, trở nên “đẹp,” “đáng ngưỡng mộ.” Sa-tan dỗ ngọt để Ê-va tìm kiếm sự vinh hiển từ vật thọ tạo, thay vì từ Đấng Tạo Hóa.

Nhu cầu thành công, quyền năng: Trái ấy “đáng thèm vì nó cho người ta khôn ngoan.” Khao khát khôn ngoan là chính đáng, nhưng ở đây Ê-va lại tìm con đường “tắt” - con

đường bất tuân, thay vì chờ đợi và thuận phục sự bày tỏ của Chúa.

Phao-lô trong 2 Cô-rinh-tô 11:3 nhắc nhở: "Như xưa con rắn đã dùng mưu chước mà phỉnh dỗ Ê-va thế nào, thì tôi cũng sợ rằng ý tưởng của anh chị em bị lôi cuốn... mà lìa khỏi sự chân thành với Đấng Christ." Chiến thuật Sa-tan không mới, nhưng luôn nguy hiểm, vì nó tấn công ngay khao khát căn bản. Khi mằm nghi ngờ gieo, nạn nhân sẽ bị lừa dối, chệch khỏi con đường của Chúa.

Điểm thú vị trong câu chuyện này, không chỉ Sa-tan lừa dối người nữ. Mà chính người nữ cũng tự lừa dối mình. Người nữ tìm cách hợp thức hóa ý tưởng bội tín và bất tuân sự khôn ngoan của Đức Chúa Trời. Dẫn đến việc không vâng lời Chúa trong việc ăn trái cấm.

3. Bất Tuân (6)

Cao trào của vòng lặp là hành động cụ thể: "Người nữ hái trái mà ăn, rồi trao cho chồng, và chồng cũng ăn" (3:6). Đây là điểm đứt gãy bi thảm. Sự cưỡng mang tư tưởng bất phục ý muốn Đức Chúa Trời thật đáng sợ: nó không chỉ dừng ở ý nghĩ, ước muốn; nó thúc giục con người làm điều gian ác.

Quá trình "từ tay đến miệng": Ê-va dường như ngấm nghĩa, cầm nắm, rồi mới đưa lên miệng. Một hành động tưởng chừng rất đơn giản nhưng nó đánh dấu "bước qua ranh giới" mà Chúa đã cấm. Nó cũng là phép thử khi chính người nữ nói rằng không nên "chạm" đến.

Bất tuân nối tiếp nhau: Không chỉ tự mình phạm tội, Ê-va còn lôi kéo chồng phạm tội. A-đam, thay vì ngăn chặn, lại đồng tình. Thế là trật tự ban đầu đảo ngược: người nữ nghe theo một con thú, người nam nghe theo người nữ, và không ai nghe theo Đức Chúa Trời.

Sự im lặng đáng trách của A-đam: A-đam là người được Chúa trực tiếp cảnh báo trong 2:17. Nhưng ở chương 3, dường như ông có mặt ngay đó mà không lên tiếng.

Kể từ đó, tội lỗi và sự chết "đi vào thế gian" (Rô-ma 5:12). "Trong A-đam, mọi người đều chết" (1 Cô-rinh-tô 15:22). Con người không chỉ đánh mất mối tương giao với Chúa, mà còn khiến vạn vật rơi vào tình trạng hư nát (Rô-ma 8:20-22). Quyền cai trị Chúa ban cho loài người nay bị Sa-tan lạm dụng. Thế giới trở thành "lãnh thổ địch chiếm đóng," đầy đau khổ, bệnh tật, và xung đột. Vương quốc tối tăm chính thức được chào đón bởi tân vương sa ngã.

Thế nhưng, Tân Ước cho thấy Chúa Giê-su đến để "làm lại" điều A-đam cũ đã thất bại. Nếu A-đam sa ngã vì bánh trái ngon lành trong vườn (ăn trái cấm), thì Chúa Giê-su đã thắng cám dỗ liên quan đến "bánh" trong ho-

ang mạc khô cằn (Ma-thi-ơ 4:1-4). Ngài không khuất phục danh vọng hay quyền lực của Sa-tan (4:5-11). "A-đam thứ hai" đã chiến thắng cám dỗ, mở ra hy vọng mới cho chúng ta. Điểm thú vị, nơi A-đam thứ nhất thất bại là không vâng lời Đức Chúa Trời, thì A-đam thứ hai chiến thắng dựa trên lời của Đức Chúa Trời.

4. Hồ Thẹn (câu 7-8)

Sau bất tuân là hồ thẹn. Tội lỗi không chỉ dẫn đến hình phạt tương lai, mà còn tạo ra cảm giác xấu hổ, trần trụi trong hiện tại. "Mắt hai người mở ra, và họ biết mình trần truồng" (3:7).

Hồ thẹn với chính mình: Họ "khâu lá vả che thân." nỗ lực "tự vá vúu" này chẳng khác chi chúng ta cố gắng che giấu, kiểm soát hậu quả tội lỗi bằng sức riêng, thay vì quay lại với Chúa để nhận sự tha thứ.

Hồ thẹn trước mặt Chúa: Nghe tiếng Chúa đi trong vườn, thay vì vui mừng, họ "lẩn trốn giữa các cây" (3:8). Hồ thẹn khiến họ tránh né, sợ sệt sự hiện diện thánh khiết của Chúa.

Song sự hồ thẹn đích thực chỉ được giải quyết bởi thập tự giá của Đấng Christ. Hê-bơ-rơ 12:2 chỉ rõ Chúa Giê-su "khinh điều sỉ nhục," chịu đóng đinh để cứu chuộc chúng ta. Thay vì chạy trốn, chúng ta được mời gọi "nhìn xem Chúa," để được xóa bỏ mặc cảm tội lỗi. Loài người cần tình yêu thương của Đức Chúa Trời để được che phủ tội lỗi của mình (1 Cô-rinh-tô 13:1-8).

5. Hủy Diệt (câu 9-13)

Cuối cùng, tội lỗi dẫn đến hủy diệt. Mối quan hệ giữa con người với Chúa, với nhau, và với tạo vật bị phá vỡ.

Rạn nứt với Chúa: Trước đây A-đam hưởng đặc ân trò chuyện, thông công gần gũi với Ngài, nay lại "run sợ" (3:10).

Rạn nứt lẫn nhau: Thay vì nhận trách nhiệm, A-đam đổ lỗi cho vợ, thậm chí trách móc Chúa: "Người nữ mà Chúa đã ban cho con..." (3:12). Ê-va cũng đổ cho con rắn (3:13). Tội lỗi sinh ra chia rẽ, trách móc, cắn đắng và làm bại hoại hay suy đồi các mối quan hệ.

Hủy diệt tiếp diễn: Vòng lặp này (nghi ngờ - lừa dối - bất tuân - hồ thẹn - hủy diệt) sẽ tiếp tục lặp lại. Nạn nhân của hủy diệt rồi lại rơi vào nghi ngờ, vòng xoáy cứ thế xoay vòng.

Chúng ta có thể thoát khỏi "vòng lặp" này bằng ý chí tự do. Nhưng hậu quả của tội lỗi của mỗi người thì không thể. Chúng ta cần được cứu chuộc và mặc lại như chính Đức Chúa Trời đã làm cho A-đam và Ê-va. Phao-lô nhấn mạnh: "Vì một người duy nhất mà tội lỗi đã thâm nhập vào thế gian và sự chết theo tội lỗi mà đến" (Rô-ma 5:12). Phước thay, "sự ban cho bởi ân điển" từ Chúa Giê-su ("A-đam

thứ hai") lớn hơn bội phần (Rô-ma 5:15-18). Chính Ngài mới giúp chúng ta bề gãy chu kỳ hủy diệt này.

ÁNH SÁNG HY VỌNG TRONG BÓNG TỐI SA NGÃ

Chương 3 sách Sáng Thế Ký mô tả cuộc sa ngã dẫn tới đổ vỡ: tội lỗi xuất hiện, đẩy con người vào "vòng lặp" nghi ngờ - lừa dối - bất tuân - hổ thẹn - hủy diệt. Hậu quả là muôn loài phải chịu rửa sả, chịu khổ đau, chờ đợi cứu chuộc. Song, nơi đen tối ấy cũng khởi phát tia sáng hy vọng: Đấng Mê-si, dòng dõi người nữ, sẽ đến để đập tan quyền lực Sa-tan.

Từ "sa ngã" vốn gợi ý hình ảnh một sự tụt giảm, mất mát, và đương nhiên mang theo tâm trạng xót xa. Qua tội lỗi của tân vương, thế giới đã rơi từ "rất tốt lành" xuống chỗ hư hoại, đau khổ, đổ vỡ. Thế nhưng, câu chuyện không dừng ở cảnh tượng âm đạm. Bởi lẽ, Đức Chúa Trời vẫn chủ động tìm kiếm, gọi: "A-đam, ngươi ở đâu?" (3:9). Ngài ban lời hứa về ngày con rắn bị giày đạp, và Ngài mặc áo da thú cho cặp vợ chồng đầu tiên. Điều đó minh họa tấm lòng thương xót của Chúa, chuẩn bị hành trình cứu rỗi qua hàng ngàn năm, ứng nghiệm cách trọn vẹn nơi Chúa Giê-su. Bài học cho chúng ta hôm nay:

Nhận diện vòng lặp tội lỗi: Bắt đầu từ nghi ngờ Lời Chúa, để rồi bị lừa dối, dẫn đến bất tuân, sinh ra hổ thẹn, và cuối cùng hủy diệt. Khi chúng ta có dấu hiệu nghi ngờ Lời Chúa, cần ngay lập tức nhờ cậy Thánh Linh, tra cứu Kinh Thánh, và cầu nguyện, thay vì "đối thoại" với kẻ thù.

Tin cậy giải pháp của Chúa: Tự lực "khâu lá vả" không hóa giải được tội, chỉ che đậy tạm thời. Chính Chúa đã "lấy da thú" (Sáng 3:21) làm áo, ngụ ý Chúa cung ứng cách duy nhất để che phủ tội lỗi. Về sau, Chúa Giê-su đổ huyết làm "của lễ" trọn vẹn chuộc tội chúng ta.

Hy vọng nơi "dòng dõi người nữ": Trận chiến giữa hai vương quốc không phải cuộc giằng

co bất phân thắng bại. Kết cục đã được xác định từ đầu: Sa-tan sẽ bị đánh bại. Khi Chúa Giê-su chiến thắng trên thập tự giá và phục sinh, đầu con rắn bị đập nát. Tuy chúng ta còn thấy những "vùng tối" trong đời sống, nhưng hãy nhớ "nếu ai ở trong Đấng Christ, thì không còn có sự đoán phạt" (Rô-ma 8:1).

Sống trong thực tế "vẫn còn" nhưng "đã xong": Ngày nay, chúng ta vẫn chứng kiến đau khổ, bất công, bệnh tật. Đó là hậu quả của tội lỗi còn lan tràn. Song mặt khác, Chúa Giê-su đã khởi đầu một Vương Quốc mới. Ai tin Ngài được "di cư" khỏi quyền tối tăm vào nước sáng láng (Cô-lô-se 1:13). Chúng ta chờ đợi "trời mới đất mới" nơi sự hiện diện của Chúa (Khải Huyền 21-22), cũng là Ê-đen phục hồi trọn vẹn.

Vì thế, hãy trở về cùng Chúa. Đừng tiếp tục núp sau những "cây cối" của tài sản, địa vị, hay vui thú chóng qua. Hãy đến với Đấng có đủ quyền năng gỡ chúng ta khỏi tội và hổ thẹn, mặc cho chúng ta tấm áo công bình. Bởi ân điển Ngài, "sa ngã" không phải hồi kết tăm tối, nhưng là khởi đầu cho công trình cứu chuộc vĩ đại.

"Vả, nếu bởi tội một người mà sự chết đã cai trị bởi một người ấy, thì huống chi những kẻ nhận ân-diễn và sự ban-cho của sự công-bình cách dư-dật, họ sẽ nhờ một mình Đức Chúa Jê-sus-Christ mà cai-trị trong sự sống là dường nào!" (Rô-ma 5:17)

Nguyên bài học về sự sa ngã trong Sáng Thế Ký 3 khắc ghi trong tâm trí chúng ta: tội lỗi nguy hiểm, dễ dàng gạt găm, nhưng Đức Chúa Trời luôn ở đó để đưa ra lối thoát, ban lời hứa cứu rỗi qua Đấng Christ. "Cuộc đụng độ" sẽ kết thúc khi Vương Quốc của Chúa đến cách trọn vẹn, còn quyền lực Sa-tan chỉ là tàn dư sẽ bị tiêu diệt. Trên hành trình chờ đợi, mỗi chúng ta hãy vững vàng trong đức tin, tỉnh thức trước sự cám dỗ, và sống trong hy vọng của con cái Đức Chúa Trời.

MỘT AN PHẨM PHÁT HÀNH HẰNG THÁNG CỦA VBI PRESS

Tổng Biên Tập: Trần Hồng Ân

Phó Biên Tập: Nguyễn Thanh Tuấn

MỌI ĐÓNG GÓP XIN LIÊN HỆ

lienhe@vbi.edu.vn

090-999-1033-A. Tuấn

www.vbi.edu.vn